

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IV. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

solet in libris de anima. Quoad calorem ignis, licet ex sola unione ad ipsum ignem natus sit producere alium ignem: neganda tamen est consequentia, & paritas de Angelo illuminante alterum Angelum sibi inferiorem. Ratio disparitatis est, quia hoc ipso quod calor ignis sit virtus formae ipsius, non est mirum, quod absque alia virtute superaddita possit producere effectum proportionatum tali formae, qualis est altera forma ignis: Angelus autem inferior non est virtus Angeli superioris; unde ad sui illuminationem necessario requirit causalitatem moralem, seu artificiosum magisterium, ratione cuius eleverit ad operationem excedentem proprias vires.

45. Objicies tertio contra tertiam conclusionem. Angelus superior, per illud artificiosum magisterium, nihil producit in intellectu inferioris: Ergo sicut ante magisterium artificiosum Angelus inferior non cognoscebat rem quae per illud proponitur, sic etiam posito magisterio eam non cognoscit: nam ut habet commune axioma: *idem manens idem, semper facit vel non facit idem*: Ergo frustra ponitur.

46. Respondeo concessio Antecedente, negando Consequentiam. Nam et si Angelus superior nihil physicè producat in intellectu inferioris, tamen quia species intelligibiles quae sunt in inferiori Angelo, nequeunt actu representare objectum de quo fit illuminatio, nisi dependenter tanquam à conditione vel connotato, à divisione illa seu abstractione, quae fit per magisterium artificiosum; ideo ante illud Angelus inferior non cognoscit veritatem de qua illuminatur, & illo posito eam cognoscit. Sicut quia cognitio quam habent Angeli tum de rebus contingentibus, tum de cogitationibus cordis, pendet tanquam à conditione vel connotato rei contingentis, aut à libera directione voluntatis, nullus Angelus per species inditas potest cognoscere res contingentes, nisi quando sunt, nec liberas cogitationes, nisi quando ad ipsum diriguntur. Quando verò dicitur, quod idem manens idem semper facit idem, distinguendum est: in ordine ad idem objectum, concedendum est: in ordine ad diversum, negandum: per magisterium verò artificiosum variatur quodammodo objectum, quia de improporcionado fit proportionatum. Sicut ergo oculus corporeus, absque sui mutatione, potest fieri potens ad videndum aliquod objectum, quod antea videre non poterat, per hoc scilicet quod objectum illud in se mutetur, & de improporcionado fiat proportionatum; ita etiam intellectus Angeli inferioris, fit potens ad attingendam veritatem, quam antea cognoscere non poterat, per hoc quod illa per magisterium artificiosum Angeli superioris dividatur & multiplicetur in plures conceptus, juxta capacitatem inferioris, & sic reddatur ejus intellectui proportionata.

47. Dices: Angelus superior non potest dividere notitiam universalem, & eam multiplicare in plures conceptus proportionatos Angelo inferiori: tum quia modus intelligendi ipsi connaturalis, requirit notitiam illam universalem: tum etiam quia hoc ipso quod Angelus cognoscit aliquod objectum, attingit in eo quidquid est cognoscibile, saltem per lumen quo utitur; quod praecipue urget quoad notitiam quam Angeli habent de seipsis, quae est comprehensiva: Ergo Angelus superior non potest notitiam universalem

lem quam habet, reddere per magisterium artificiosum intellectui inferioris proportionatam, nec per consequens eum illuminare; praeterquam de his quae ipsi Angelo superiori naturaliter insunt: cuius tamen oppositum communiter docent Theologi.

Respondeo negando Antecedens. Ad cuius primam probationem dico, quod quamvis modus naturalis intelligendi Angeli superioris postulet hanc notitiam universalem, hoc tamen non impedit quod possit eam dividere & multiplicare juxta capacitatem inferioris: unde modus ille connaturalis non exigit omnem conceptum Angeli superioris esse universalem, sed solum quod possit eum habere cum voleat.

Ad secundam probationem similiter dicendum est, quod quamvis Angelus necessario attingat in objecto ad quod applicat intellectum, omnem rationem in eo intelligibilem, per lumen quo utitur, stante tamen illa notitia adaequata, nihil impedit quin possit plures de eodem objecto formare conceptus, quasi explicantes notitiam illam universalem: quo posito stabit, eum nunquam applicare intellectum alicui objecto, quin ipsum adaequet secundum quod est cognoscibile per lumen quo utitur, & nihilominus posse divisim & particulatim proponere quod unitum & in universali cognoscit. Et certe eodem modo se habet magister instruendo discipulos: si quidem veritatem, quam ipse simpliciter & unico actu cognoscit, multis actibus proponit discipulo, juxta capacitatem ipsius; sicque unam habet simul notitiam talis veritatis sibi propriam, & plures inadaequatas ad eam discipulo explicandam. Ex quibus solvitur illud quod de naturali comprehensione objicitur: haec enim stante in quolibet Angelo, potest Angelus superior per plures actus suam cognoscibilitatem, unico actu comprehensivo exhaustam, dividere & multiplicare Angelo inferiori, ut sic ab eo percipi valeat: subindeque de illis quae ipsi naturaliter insunt, eum illuminare.

ARTICULUS III.

Quomodo unus Angelus alteri loquatur?

§. I.

Praemititur quod apud omnes est certum, & referuntur sententiae.

Titulus supponit tanquam certum & indubitatum, unum Angelum alteri loqui: id enim satis evidenter in Scriptura insinuat: *Isaia 6. Seraphim clamabant alter ad alterum: Zacharia 1. Respondit Angelus Domini, & dixit: Domine Deus exercituum usquequo tu non misereris Ierusalem?* Et apud Judam in sua Canonica, *Michaël cum diabolo disputat super Moyse corpore: disputatio autem requirit intelligi, absque aliquo genere locutionis.* Unde Apostolus ad Corinth. 13. *Si linguis hominum loquar & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum velut aes sonans, &c.* Ubi Theodoretus: *Angeli linguas dicunt, non quae sensu, sed quae intelligentia percipiuntur, per quas & Deum laudant, & inter se differunt.* Eos enim laudantes audiverunt *Isaia & Ezechiel.* Quin etiam Daniel eos inter se loquentes audivit, & *Zacharias & Michas.* Theophilactus item eundem Apostoli locum expendens, sic ait: *Angelus porro lingua est intellectiva, ut nimirum illi,*